

बन्दीपुर गाउँपालिका

बन्दीपुर राजपत्र

बन्दीपुर गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: १०

संख्या: १०

मिति: २०८३/०६/२७

भाग २

बन्दीपुर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिका कार्यालयको सूचना

बन्दीपुर गाउँपालिका भूमि बैंक (स्थापना तथा सञ्चालन) कार्यविधि,

२०८३

बन्दीपुर गाउँपालिका भूमि बैंक (स्थापना तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०८३

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८३/०६/१४

प्रस्तावना:

भूउपयोग वर्गीकरण कार्यान्वयन, बाँझो जमिनको वैज्ञानिक उपयोग, कृषकको जग्गामा पहुँच सुनिश्चित तथा भूमि बैंकमार्फत जमिनको व्यवस्थापन गरी कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ र बन्दीपुर गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि ऐन, २०७६ को दफा ४ बमोजिम यो कार्यविधि तयार गरिएको छ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (क) यस कार्यविधिको नाम "भूमि बैंक (स्थापना तथा सञ्चालन) कार्यविधि, २०८३ रहनेछ।

(ख) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट पारित भई प्रमाणिकरण भएको मिति देखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

क) गाउँपालिका" भन्नाले बन्दीपुर गाउँपालिका बुझिन्छ।

ख) "कार्यालय" भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई बुझाउँछ।

ग) "प्रमुख" भन्नाले बन्दीपुर गाउँपालिकाका प्रमुखलाई सम्झनुपर्छ।

घ) "संयोजक" भन्नाले बन्दीपुर गाउँपालिकाका भूमि बैंकका संयोजक सम्झनु पर्दछ।

ङ) "जनप्रतिनिधि" भन्नाले बन्दीपुर गाउँपालिकाका प्रमुख, उप-प्रमुख, वडाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य र सभाका सदस्यहरूलाई सम्झनुपर्छ।

च) "भूमि बैंक" भन्नाले गाउँपालिकाभित्र रहेका खेतीयोग्य बाँझो जमिनको उपभोग गर्नको लागि गाउँपालिकाले संचालन गरेको कार्यक्रमलाई सम्झनुपर्छ।

छ) "कर्मचारी" भन्नाले गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीलाई बुझाउने छ।

झ) "कार्यपालिका" भन्नाले गाउँकार्यपालिकालाई सम्झनुपर्छ।

ञ) "वडा" भन्नाले बन्दीपुर गाउँपालिका भित्रका वडाहरूलाई सम्झनुपर्छ।

३. भूमि बैंक व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया: बन्दीपुर गाउँपालिका भित्रका विभिन्न वडाहरूमा रहेका खेती योग्य बाँझो जमिनको प्रयोग गर्न स्थानीय श्रमको व्यवस्थापन गर्दै परम्परागत खेती प्रणालीलाई आधुनिक खेती प्रणाली मार्फत व्यवसायिक खेती गर्ने उद्देश्यले भूमिको व्यवस्थापनको लागि स्थापना गरिएको एकीकृत बाँझो जमिनलाई निम्नानुसार व्यवस्थित गरिनेछ ।

क) भूमि बैंकले बन्दीपुर गाउँपालिका भित्रका कुनै जग्गा धनिले आफ्नो नाममा रहेको जग्गा कुनै कारणवस आफै उपयोग गर्न नचाहेमा वा नसक्ने अवस्था रहेमा त्यस्ता जग्गा भूमि बैंकमा राख्न आह्वान गर्दै सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुसूची-१ अनुसारको सुचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।

ख) गाउँपालिका भित्र रहेका कम्तिमा ३ रोपनीभन्दा बढी खेती योग्य जग्गा आफूले उपभोग नगरी खाली राखेको जग्गा धनिले अनिवार्य रूपमा अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा गाउँपालिकामा निवेदन दिनुपर्नेछ । जग्गाधनीले खेती नगरी जमिन बाँझो राखे र भूमि बैंकलाई पनि उपलब्ध नगराएमा उक्त जग्गाधनीलाई गाउँपालिकाले हदै सम्मको जरिवाना तोक्न सक्ने छ ।

ग) बैंकले जग्गाको अभिलेख हेरी, आवश्यक छानविन गरी उक्त जग्गा उपयोगमा ल्याउन मुल्याङ्कन गर्दा उपयुक्त रहेको ठहर भएमा आफ्नो अभिलेखमा सुचिबद्ध गर्नेछ र उपयुक्त नभए सम्बन्धित व्यक्तिलाई निवेदन फिर्ता गरिनेछ।

घ) जग्गा उपयोगमा ल्याउन उपयुक्त भए नभएको छनोट गर्ने आधार र मापदण्ड अनुसूची ४ बमोजिम हुनेछ ।

ङ) भूमि बैंकले उपयोगका लागि आफूसँग उपलब्ध रहेका सम्पूर्ण जग्गाहरूको विस्तृत सुची तयार गरे पश्चात गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार जग्गा धनिको सहमतिमा सडक संजाल, बिजुली तथा सिंचाई जस्ता पुर्वाधारका संरचना सुनिश्चित गर्दै तोकिएको क्षेत्रमा लगानीका लागि आन्तरिक र बाह्य लगानिकर्ताको जानकारीका लागि विभिन्न माध्यमबाट सुचना प्रकाशित गर्नेछ।

च) उपयोग गर्न ईच्छुक व्यक्ति (आन्तरिक र बाह्य लगानिकर्ता) ले आफूले उपयोग गर्न चाहेको जग्गाको विवरण खोली भूमि बैंकमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

छ) दुई वा दुई भन्दा बढि व्यक्तिले एउटै जग्गा उपयोग गर्न ईच्छा देखाई निवेदन दिएको पाइएमा राज्यले तोकेको प्राथमिकता सूचिको आधारमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

ज) प्राथमिकता सूचीमा रहेका व्यक्ति, परिवार वा समूहबाट तोकिएको म्यादभित्र निवेदन नपरेमा प्रतिस्पर्धाका आधारमा इच्छुक व्यक्ति, संस्था, सहकारी, कम्पनी वा अन्य योग्य निकायलाई जग्गा उपलब्ध गराउन बाधा पर्ने छैन। सूचना प्रकाशित गर्दा समेत तोकिएको अवधिभित्र जग्गा उपयोगका लागि निवेदन नपरेमा वा गाउँपालिकाको आवश्यकता र औचित्यका आधारमा सम्बन्धित विषयगत शाखाको नेतृत्वमा बाँझो जग्गाको व्यवस्थापन तथा उपयोग गरी कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न सक्नेछ।

झ) जग्गाधनीले पाउने शुल्क, उपयोक्तर्ताले तिर्नु पर्ने शुल्क, बैंकले पाउनु पर्ने सेवा शुल्क लगायत अन्य शुल्क यस सम्बन्धी निर्णय समितिको सिफारिसमा बन्दीपुर गाउँकार्यपालिकाले गर्नेछ ।

ञ) बन्दीपुर गाउँपालिकाले भूमि बैंक मार्फत जग्गा उपयोग गर्न चाहने व्यक्तीहरूलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यक सुबिधा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

ट) सम्झौता अवधी पूर्व बैंकमा राखेको जग्गा व्यावसाय गर्न लिएको जग्गा फर्ता हुने छैन, वाध्यताबस जग्गा बेच्नु पर्ने वा फिर्ता गर्नु पर्ने अवस्था आएमा नया जग्गा खरिद कर्ता वा भाडामा लिनेले पुर्व सम्झौताको पालना गर्नुपर्नेछ, अन्यथा तोके बमोजिमको हर्जना कुनै पक्षले तिर्नु पर्नेछ। माथि जे भनिए पनि खडा बालिको अवस्थामा कुनैपनि हालतमा सम्झौता तोड्न पाइने छैन। तोड्नु परेमा बालि लगाउनु तिन महिना पुर्व भूमि बैंकलाई जानकारी गराउनु पर्ने छ ।

ठ) जग्गा धनिले समयावधी अगावै जग्गा विक्रि गर्न चाहेमा बैंकलाई बन्दीपुर गाउँपालिकाले तोकेको क्षतिपुर्ति दिइ विक्रि गर्न सकिनेछ ।

ड) खण्ड (ट) र (ठ) बमोजिमको परिस्थितिबाट उपयोगकर्तालाई हुने असुविधाको लागी भुमि बैंकले उपयोगकर्तालाई बन्दीपुर गाउँपालिकाले तोकेको क्षतिपुर्ति तिर्नु पर्नेछ ।

ड) बैंकले जग्गाधनीलाई जग्गा उपयोगमा आएको अवधिको मात्र शुल्क तिर्नु पर्नेछ।

ण) जग्गा जुन भुउपयोग क्षेत्रमा वर्गिकरण भएको हो, उपयोगकर्ताले सोहि बमोजिम उपयोग गर्नु पर्ने, भुउपयोग परिवर्तन गर्न पाइने छैन।

त) बन्दीपुर गाउँपालिकाले भूमि बैंक संचालनको जिम्मा कानुन बमोजिम संचालित सहकारी संस्था, विभिन्न स्थानीय समुह वा नियमानुसार सञ्चालित निजि कम्पनीलाई दिन सक्नेछ तर सम्पुर्ण नितिगत नेतृत्व बन्दीपुर गाउँपालिकाको हुनेछ।

थ) भूमि बैंक सन्चालन सम्बन्धि कुनै विषयमा बिवाद देखिएमा स्थानिय न्यायिक समिति मार्फत निरुपण गरिनेछ ।

द) बन्दीपुर गाउँपालिकाले भूमि बैंक संचालन सम्बन्धी कार्यलाई नियमन र व्यावस्थापन गर्न थप कानून बनाई लागु गर्न सक्नेछ

ध) उपदफा (क) बमोजिमको निवेदन पेश नगरी जग्गा बाँझो राखे जग्गा धनीलाई गाउँपालिकाको तर्फबाट उपलब्ध गराईने सेवा सुविधाहरूबाट बञ्चित गरी तोकिए बमोजिमको जरीवाना गर्न सकिनेछ ।

न) बाँझो राखिएको खेती योग्य जमिन उपभोग नगर्ने जग्गा धनीले आफूले गाउँपालिकाले गरेको जग्गाको वर्गिकरण र उपभोग गर्न नसकेको मनासिव कारणले आधारमा निर्धारण गरिएको रकममा गाउँपालिकालाई कम्तिमा ५ वर्षको लागि भाडामा दिनुपर्नेछ ।

न) उल्लेखित खेती योग्य जमिनमा अनिवार्य कृषि उपजहरूको उत्पादन, मौसमी बेमौसमी तरकारी खेती वा अन्य नगदे बाली उत्पादन गर्नु पर्नेछ भने अन्य बाँझो जमिनमा फलफूलका बिरुवा सम्बन्धी कार्यहरू गर्नु पर्नेछ । साथै अनिवार्य रुपमा बाली बिमा गर्नु पर्नेछ ।

प) यस किसिमको जग्गामा गाउँपालिकाको तर्फबाट समय समयमा प्राविधिक वा अन्य सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।

फ) उत्कृष्ट कृषि उत्पादन गर्ने कृषकलाई गाउँपालिकाको तर्फबाट सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

ब) कृषकहरूले आफूले उत्पादन गरेको कृषि उपज आफैले बिक्री वितरण गर्ने र गाउँपालिकाको कृषि उपज संकलन केन्द्रमा ल्याउने व्यवस्था मिलाउन पहल गर्नेछ ।

४. जग्गा भोगचलन र जग्गा फिर्ता:

क) सम्बन्धित जग्गाधनीले भूमि बैंकमा आफ्नो जग्गा मौज्जात गरे पश्चात पनि लगानीकर्ताले सो जग्गामा लगानी गर्न इच्छुक नभइन्जेल सम्म जग्गाधनी स्वयंले सो जग्गा भोगचलन गर्न बाधा पुग्ने छैन ।

ख) लगानीकर्ताले भूमि बैंकमा मौज्जात रहेका जग्गामा लगानी गर्दा जग्गा चक्काबन्दी र केहि स्थायी संरचना निर्माण गर्नु परेमा गाउँपालिकालाई जानकारी दिनु पर्ने छ । एक पटक लगानी भई ५ वर्ष देखि २५ वर्ष सम्म भोगचलन गरेको जग्गामा जग्गाधनीको इच्छा विपरित गाउँपालिकाले कार्य गर्ने छैन ।

ग) लगानीकर्ताले जग्गा भोगचलन गर्दा प्राविधिकरुपले सम्भाव्य र वातावरणलाई प्रतिकुल प्रभावनपर्ने खालको लगानीगर्नुपर्ने छ । माटो, जलवायु तथा भुबनौटलाई गम्भीर प्रभाव पार्ने र दिगो बिकासमा असर गर्ने खालको क्षेत्रमा लगानी गर्न पाउने छैनन् ।

घ) लगानीकर्ताले जग्गा भोगचलन गर्दा प्राविधिकरुपले सम्भाव्य र वातावरणलाई प्रतिकुल प्रभावनपर्ने खालको लगानीगर्नुपर्ने छ । माटो, जलवायु तथा भुबनौटलाई गम्भीर प्रभाव पार्ने र दिगो बिकासमा असर गर्ने खालको क्षेत्रमा लगानी गर्न पाउने छैनन् ।

ड) सम्झौता अनुसारको समय सिमा नकाट्ने गरि लगानीकर्ताले भोगचलन गर्दै आएको जग्गा गाउँपालिकाको भूमि बैंकलाई अनिवार्य रुपमा फिर्ता गर्नु पर्ने छ । गाउँपालिकाले सम्बन्धित जग्गाधनी संग पुनः लगानी गर्न आव्हान गर्ने वा नगर्ने भन्ने विषयमा जग्गाधनी, गाउँपालिका र लगानीकर्ता बीच आपसी छलफल गरि सो बारे निर्णय गर्ने छ ।

च) भूमी बैंकमा दिईएको जग्गा प्रचलित कानुन अनुसार मालपोत कार्यालयबाट रोक्का हुनेछ, यसरी रोक्का भएको जग्गा भूमि बैंकको पत्र बिना फुकुवा हुने छैन ।

छ) नेपाल सरकारका तिनै वटा अंगलेभूमि बैंक बाट जग्गा लिएर व्यवसाय गर्ने लाइ सरकारी लगानीमा प्राथमिकता दिनेछ ।

५. सञ्चालन समिति गठन:

गाउँपालिका अध्यक्ष-	संयोजक
बन्दीपुर गाउँपालिका उपाध्यक्ष-	सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत-	सदस्य
गाउँ कार्यपालिकाले तोकेको विषय विज्ञ -	सदस्य
कार्यपालिका सदस्यहरु मध्येबाट कार्यपालिकाले तोकेको १ जना महिला सहित २ जना-	सदस्य
पशु सेवा शाखा प्रमुख वा निजले तोकेको प्रतिनिधि-	सदस्य
प्रमुख (प्राविधिक शाखा)-	सदस्य
रोजगार, सीप तथा उद्यमशिलता केन्द्र, शाखा प्रमुख-	सदस्य
कृषि विकास शाखा प्रमुख-	सदस्य
भूमी सम्बन्धी विषय हेर्ने शाखा प्रमुख	सदस्य-सचिव

६. कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: भूमि बैंकको लागि गठित कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिमका रहनेछः

क) भूमि बैंक सम्बन्धी कार्यविधि र जग्गा छनोट तथा मूल्याङ्कनका आधारहरु तयार पारी संयोजक मार्फत कार्यपालिकाबाट प्रमाणित गर्ने ।

ख) भूमि बैंकमा बाँझो जग्गा दर्ता गर्न इच्छुक कृषकहरुका लागि सूचना प्रकाशित गरी म्यादभित्र प्राप्त निवेदनहरुका आधारमा निवेदन उपर छानविन गरी छनोट प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।

ग) जग्गाको अनुगमनको लागि योजना बनाउने र अनुगमनको लागि कृषकको जग्गा सम्म पुग्ने ।

घ) भूमि बैंकमा जग्गा दर्ता भई जग्गा छनोट गरि सके पश्चात जग्गा दिने कृषक र गाउँपालिका बिच द्विपक्षीय सम्झौता गर्न सिफारिस गरी सो को प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।

ड) भूमि बैंकमा दर्ता भएका बाँझो जग्गामा कृषि गर्न इच्छुक कृषकहरुका लागि सूचना प्रकाशित गरी म्याद भित्र प्राप्त निवेदनहरुका आधारमा निवेदन उपर छानविन गरी छनोट प्रक्रिया अगाडी बढाउने।

च) भूमि बैंकमा दर्ता भएको जग्गा लिन इच्छुक कृषकहरुको छनोट पश्चात जग्गा लिने कृषक र गाउँपालिका बिच द्विपक्षीय सम्झौता गर्न सिफारिस गरी सो को प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।

छ) भूमि बैंक सञ्चालनका लागि श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने साथै बैंक खाता संचालन गर्ने ।

ज) भूमि बैंक संचालनका क्रममा आउन सक्ने समस्या, चुनौती तथा आवश्यकताहरु बारे अध्ययन गर्ने, सूची तयार गर्ने तथा सो को समाधानका लागि पहल गर्ने ।

झ) बैठकमा सो समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयका अन्य सरोकारवालाहरु आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

७. बजेट/श्रोतको व्यवस्था:

क) भूमि बैंकमा रहेका जग्गाहरु भाडामा लिनको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गाउँपालिकाले मिलाउनु पर्नेछ ।

ख) गाउँपालिकाले भूमि बैंक सम्बन्धी कार्य गर्दा गाउँपालिकाको भूमि बैंकमा छुट्याएको रकमबाट गर्नु पर्नेछ । तर भूमि बैंक कोषमा आवश्यक रकमको अभाव भएमा गाउँपालिकाले बचत रहने अन्य श्रोतबाट समेत खर्च भुक्तानी गर्न सक्नेछ ।

ग) यसरी खर्च गरिएको रकमको हिसाब गाउँपालिकाले बेग्लै राख्नु पर्नेछ र सो को विवरण प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

घ) आवश्यकतानुसार कृषि ज्ञान केन्द्र लगायतका संस्थाहरूसँग समेत समन्वय गरी गाउँपालिकाले संयुक्त साझेदारीमा कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

८. अनुगमन:

क) कार्यक्रम प्रभावकारि बनाउन गठित समितिले आवश्यक अनुसार अनुगमन गर्न सक्नेछु ।

ख) समितिले यस कार्यक्रम अनुगमन निरिक्षण गरि आवश्यक निर्देशन समेत दिन सक्नेछ ।

ग) सम्झौता अनुरूप वातावरण, जलवायू तथा भुवनोटलाई प्रतिकुल प्रभाव पारि कार्यविधिमा तोकिएको क्षेत्र बाहिर वा अन्यत्र लगानी गर्ने लगानीकर्तालाई प्रचलित कानुन बमोजिम कारवाही गरि जग्गा भोगचलन गर्न समेत रोक लगाइनेछ। कार्यविधिमा उल्लेख भएका सर्तहरु पालना नगरउको खण्डमा गाउँपालिकाले प्रचलित कानुन बमोजिम कारवाही गर्न वाधा पुग्ने छैन।

९. विविध:

क) यस कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्दा केही दुविधा पर्न गएमा गाउँपालिकाले आवश्यक निर्णय गरी त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउको आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

ख) यस कार्यविधिमा गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकतानुसार हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

ग) कार्यक्रम व्यावस्थापन, सचेतना तालीम, छलफल, गोष्ठिमा खर्च गर्न सकिनेछ ।

घ) अनुदान एवं भाडा रकम सिफारिस गर्ने अधिकार भूमि बैंक सञ्चालक समितिलाई हुनेछ ।

आज्ञाले,
प्रेम बहादुर खवास
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची- १

भूमि बैंकमा जग्गा दर्ता गर्नका लागि आवेदन माग गर्ने सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति:

यस बन्दीपुर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले आ.व. २०८३/०८४ मा भूमि बैंक स्थापना गरी बाँझो जग्गामा कृषि कार्यक्रम संचालन गर्न लागेकोमा आफ्नो जग्गा बाँझो भएका कृषकले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले दिन भित्र आवेदन पेश गरी आफ्नो बाँझो जग्गा गाउँपालिकाको भूमि बैंकमा दर्ता गर्नु हुन सबै गाउँपालिका बासी कृषक वर्गहरूमा अनुरोध गरिन्छ ।

आवश्यक कागजातहरू:

- अनुसूची २ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन
- अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा जग्गाको विवरण
- नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
- जग्गाधनी प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
- उपलब्ध भएसम्म जग्गाको नक्सा

अनुसूची- २

मिति:

श्री प्रमुख ज्यू, बन्दीपुर गाउँपालिका, भूमि बैंक, बन्दीपुर तनहुँ ।

विषय:- भूमि बैंकमा जग्गा दर्ता गरी पाउँ ।

प्रस्तुत विषयमा बन्दीपुर गाउँपालिका कार्यालयबाट मिति मा प्रकाशित सार्वजनिक सूचना बमोजिम मेरो जग्गा विगत..... वर्ष देखि बाँझो रहकोले उक्त भूमि बैंकमा दर्ता गर्न इच्छुक भएकोले अनुसूची बमोजिमको ढाँचामा जग्गाको विवरण भरी यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदक

नाम:

ठेगाना:

दस्तखत:

सम्पर्क नं.:

अनुसूची ३

दफा ३ को उपदफा १ (क) सँग सम्बन्धित (बाँझो जग्गा भूमि बैंकमा दर्ताको लागि जग्गाको विवरण)

जग्गा धनीको नाम थर:

ठेगाना: बन्दीपुर गाउँपालिका, वडा नं.टोल:.....सम्पर्क नं.....कित्ता नं.

जग्गा रहेको स्थानको ठेगाना: बन्दीपुर गाउँपालिका, वडा नं.....टोल/स्थान.....

जग्गाको विवरण:

क) जग्गा देखि मुख्य/चल्ली सडक सम्मको दुरी:.....

ख) चल्ली सडक देखि टाढाको जग्गा भए हिउँदे सडकको पहुँच भए/नभएको:

ग) सिंचाईको व्यवस्था भए/नभएको:.....

घ) वर्षमा कति महिना सिंचाई गर्न पुग्ने ?

ङ) नजिकै पानीको श्रोत भए/नभएको.....

च) पानीको श्रोत भए कति मिटर टाढा रहेको ?

छ) जग्गाको बनोट (खेत/सम्मो बारी/भिरालो बारी/रुखो पाखो/खरबारी):

ज) माटोको प्रकार (रातो/कालो/बलौटे ढुङ्गागिट्टी मिक्स भएको):

झ) जग्गामा विगतका वर्षमा के-के उत्पादन/खेति गरिएको ?

ञ) जग्गा बाँझो रहेको अवधि:.....

ट) जग्गा नजिकै झाडी/ठुलठुला रुख बिरुवा/जंगल भए/नभएको ?

ठ) जीवजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरुबाट कत्तिको सुरक्षित (पूर्ण/मध्यम/आंशिक सुरक्षित/जोखिममा)

ड) भिरालो/सम्मो वारी/खेत छ भने संख्या र क्षेत्रफल कति कति छ ?

ढ) जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल:

ण) जग्गा एकै ठाउँमा रहेको वा फरक फरक ठाउँमा रहेको ?

त) फरक-फरक ठाउँमा रहेको भए ठाउँ अनुसार जग्गाको क्षेत्रफल:

२. भाडा दिन चाहेको अवधि (कम्तिमा ५ वर्ष):

३. जग्गा सम्बन्धी अन्य कुराहरु भए खुलाउने:

४. आफ्नो मुख्य व्यवसाय:

५. परिवारमा जम्मा सदस्य संख्या:

६. वैदेशिक रोजगारमा गएको संख्या:

७. वाँझो जग्गा आफैले प्रयोग गर्न नसक्नुको कारण:

संलग्न गर्नुपर्ने कागजात:

क) जग्गा धनिको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

ख) जग्गा धनि प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि

ग) जग्गाको नक्सा ।

घ) सम्बन्धित वडाको सिफारिस

मिति:

हस्ताक्षर:

अनुसुची -४

(आधार र मापडण्ड)

बाँझो जग्गालाई उत्पादनका आधारमा छुट्याई निम्नानुसार वर्गीकरण गरिनेछ ।

वर्गीकरणको आधार (१००)	२०	१५	१०	५
सडकको पहुँच (२०)	मुख्य सडकसँग जोडिएको	चल्ती सडकबाट ३०० मिटर भित्रको	हिउँदे सडकसँग मात्रै पहुँच भएको	सडकसँग पहुँच नभएको
सिंचाई (२०)	१२ महिना नै सहज सिंचाई हुने	६ महिना सिंचाई हुने	वर्षात्मा मात्रै सिंचाई हुने	सिंचाई नहुने
उर्वराशक्ति (२०)	अति उर्वर	मध्यम उर्वर	न्यून उर्वर	रुखो पाखो
जैविक सुरक्षा (२०)	पूर्ण सुरक्षित	मध्यम सुरक्षित	आंशिक सुरक्षित	अति जोखिम
क्षेत्रफल (२०)	एकै ठाउँमा १५ रोपनी भन्दा माथि	एकै ठाउँमा १०-१५ रोपनी	एकै ठाउँमा ५-१० रोपनी	एकै ठाउँमा ५ रोपनी भन्दा कम

जग्गाको वर्गीकरण गर्ने क्रममा जम्मा १०० पूर्ण अंक मध्ये प्राप्त अंक मध्ये प्राप्त अंक ७५ भन्दा माथिका जग्गा क वर्ग, ५० देखि ७५ अंक सम्मका जग्गा ख वर्ग, ३० देखि ५० अंक सम्मका जग्गा ग वर्ग र ३० भन्दा कम अंक प्राप्त गरेका जग्गा घ वर्गमा पर्दछन् । साथै घ वर्गमा पर्ने जग्गालाई उपयुक्त मानिने छैन र छनोट पनि गरिने छैन ।

अनुसूची-५

दुई पक्षीय सम्झौता पत्र (गाउँपालिका र जग्गा दिने बिचको)

बन्दीपुर गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले आ.व. २०८३/०८४ मा भूमि बैंक स्थापना गरी संचालन गर्न लागेको हुदा कृषि सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि बन्दीपुर गाउँपालिका (यस पछि प्रथम पक्ष भनिने) र आफ्नो बाँझो जग्गा भूमि बैंकमा दर्ता गर्ने कृषक (यस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) विच तपशिल बमोजिमको शर्तनामा पालन गर्ने गराउने गरी यो सम्झौता गरिनेको छ ।

शर्तहरू

१. दोस्रो पक्षले आफ्नो जग्गा भूमि बैंकमा दर्ता गरी कम्तिमा ... वर्षको लागि प्रथम पक्षलाई दिनुपर्नेछ
२. प्रथम पक्षले जग्गा लिए वापत दोस्रो पक्षलाई जग्गाको वर्गिकरणका आधारमा क,ख, र ग वर्गको जग्गालाई क्रमशः प्रति वर्ष प्रति रोपनी रु... रु र रु- का दरले नगद रकम दिईनेछ ।
३. प्रथम पक्ष र दोस्रो पक्ष बिच द्विविधा वा विवाद उत्पन्न भएमा गाउँ कार्यपालिकाले बन्दीपुर गाउँपालिका भूमि बैंक सम्बन्धी कार्यविधि, २०८३ मा आधारित रही विवाद समाधान गरिनेछ ।
४. अन्य कुरा प्रचालित कानून बमोजिम हुनेछ ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट:

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

कार्यालयको नाम:

छाप:

मिति:

दोस्रो पक्षको तर्फबाट:

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

छाप:

मिति:

रोहवर/साक्षी

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

दोस्रो पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

अनुसूची - ६

भूमि बैंकमा जग्गा दर्ता गर्न आवेदन माग सम्बन्धी सूचना (प्रथम पटक प्रकाशित मिति:

यस बन्दीपुर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले आ.व. २०८३/०८४ मा भूमि बैंक स्थापना गरी कृषि कार्यक्रम संचालन गर्न लागेकोमा यस गाउँपालिकाको भूमि बैंकमा दर्ता भएको जग्गा प्रयोग गरी कृषि सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न इच्छुक कृषक/कृषक समूहले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३० दिन भित्रमा आवेदन पेश गर्न हुन सबै गाउँपालिका वासी कृषक वर्गमा अनुरोध गरिन्छ ।

आवश्यक कागजातहरू:

- अनुसूची ६ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन,
- अनुसूची ७ बमोजिमको ढाँचामा अपेक्षित जग्गाको विवरण,
- नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्र प्रतिलिपि ।

अनुसूची - ७

बाँझो जग्गा उपयोग गरी कृषि कार्य गर्नका लागि दिने निवेदनको ढाँचा:

मिति:

श्री प्रमुख ज्यू, बन्दीपुर गाउँपालिका,
भूमि बैंक, बन्दीपुर, तनहुँ।

विषय: भूमि बैंक मार्फत जग्गा उपलब्ध गराई पाउँ।

प्रस्तुत विषयमा बन्दीपुर गाउँपालिका भूमि बैंक, २०८३ बन्दीपुर, तनहुँ मार्फत म/कृषक समूह/सहकारी / फर्मले उक्त भूमि बैंकमा रहेको बाँझो जग्गामा खेती गर्न इच्छुक भएकोले अनुसूची बमोजिमको ढाँचामा विवरण भरी यो निवेदन पेश गरेको छु।

निवेदक:-

नाम:

ठेगाना:

दस्तखत:

सम्पर्क नं.

अनुसूची-८

बाँझो जग्गा उपयोग गरी कृषि कार्य गर्नका लागि अपेक्षित जग्गाको विवरणः

जग्गा धनीको नाम थरः.....

ठेगानाः बन्दीपुर गाउँपालिका, वडा नं.... टोलः.....सम्पर्क नं.

अपेक्षित जग्गाको विवरणः

वर्गः क/ख ग / घ

क्षेत्र/भूगोलः

आवश्यक क्षेत्रफल (रोपनी)ः

जमिन वा माटोको बनोटः

आफूले गर्न चाहेको/ खेति/ व्यवसायः

अपेक्षित सेवा/सुविधाः

एकल गर्ने वा समूहमा खुलाउने)ः

खेति गर्न चाहेको अवधिः

जग्गा सम्बन्धी अन्य कुरा भए खुलाउने :

आफ्नो मुख्य व्यवसायः

परिवारमा सदस्य संख्याः

संलग्न कागजातः

नेपाली नागरिकताको प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी

व्यावसायिक कार्ययोजनाः

निवेदकको नामः

मितिः

हस्ताक्षरः

अनुसूची- ९

दुई पक्षीय सम्झौता पत्र (गाउँपालिका जग्गा र जग्गा लिने बिचको)

यस बन्दीपुर गाउँपालिकाको कार्यालयले आ.व मा भूमि बैंक स्थापना गरि बाझो जमिनमा कृषि, पशुपंक्षी तथा जडिबुटी उत्पादन, प्रसोधन तथा बजारीकरण कार्यक्रमको लागि बन्दीपुर गाउँपालिका यस पछि प्रथम पक्ष भनिने र आफ्नो बाँझो जग्गा भूमि बैंकबाट प्राप्त गरि कृषि, पशुपंक्षी तथा जडिबुटी उत्पादन, प्रसोधन तथा बजारीकरण व्यवसाय गर्न चाहने कृषक, कृषक समूह, सहकारी, तथा निजि कम्पनि। यस पछि दोश्रो पक्ष भनिने बीच तपसिल बमोजिमको शर्तानामा पालन गर्ने गराउने गरि यो सम्झौता गरिएको छ ।

१. दोश्रो पक्षले कम्तिमा ५ वर्ष र बढीमा वर्षका लागि प्रथम पक्षबाट आफुलाई आवश्यक पर्ने जग्गा लिनु पर्ने छ ।
२. दोश्रो पक्षले जग्गा लिए वापत प्रथम दोश्रो पक्षलाई जग्गाको वर्गीकरणका आधारमा क, ख र ग वर्गको जग्गालाई क्रमस प्रति वर्ष प्रति रोपनी रु.. (क), रु (ख) र रु(ग) का दरले नगद रकम दिनु पर्ने छ।
३. प्रथम पक्षले दोश्रो पक्षलाई प्राथमिकतामा राखी पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरु उपलब्ध गराउनु पर्ने छ । यस्ता व्यवसायीहरु लाई अन्य सेवा प्रदायक संग समन्वय गराई दिने छ ।
४. दोश्रो पक्षले तोकिएको व्यवसाय बाहेक उक्त जग्गामा अन्य कार्य गर्न पाउने छैन
५. प्रथम तथा दोश्रो पक्ष बीच द्विविधा वा विवाद उत्पन्न भएमा गाउँपालिकाले भूमि बैंक कार्य विधि २०८३ मा आधार रही विवाद समाधान गरिने छ ।

७. अन्य कुरा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

कार्यालयको नाम:

छाप:

दोस्रो पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

कार्यालयको नाम:

छाप:

रोहवर/सोक्षी

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

हस्ताक्षर:

दोस्रो पक्षको तर्फबाट

नाम:

पद:

हस्ताक्षर: